

2010Z11631

Antwoorden op vragen van de leden Karabulut en Van Raak (SP) van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Wonen, Wijken en over bouwleges als melkkoe voor gemeenten (ingezonden 17 augustus 2010).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht "Bouwleges melkkoe voor lokale overheid"?¹

Antwoord:

Het onderzoek van Vereniging Eigen Huis, waarop het bericht gebaseerd is, laat zien dat de verschillen in leges tussen verschillende gemeenten nog steeds groot zijn. Vorig jaar hebben de minister voor Wonen, Wijken en Integratie en ik uw Kamer bericht over de maatregelen die genomen worden om met name de transparantie in leges te verbeteren. Betere transparantie laat naar mijn mening zien dat de leges - die blijkens het onderzoek niet harder zijn gestegen dan de inflatie² - de kosten die gemeenten maken voor de vergunningverlening niet overstijgen en dat er geen sprake is van een 'melkkoe' waarmee de gemeentekas wordt gespekt.

Vraag 2

Erkent u dat tarieven voor bouwvergunningen tussen gemeenten enorm verschillen? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het bouwlegesmodel van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), dat moest zorgen voor uniforme en transparante tarieven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Legestarieven voor bouwvergunningen kunnen sterk uiteenlopen. Hiertegen bestaat geen bezwaar, mits op het totaal van de leges geen winst wordt gemaakt. Artikel 229b Gemeentewet bepaalt namelijk dat de totale begrote opbrengst van de leges de begrote kosten niet mag overschrijden. Dit op het niveau van de totale legesverordening, waarbij verrekening tussen activiteiten onderling mogelijk is (kruissubsidiëring). Ik sluit mij aan bij hetgeen ik samen met de toenmalige minister van VROM over de legestarieven heb opgemerkt in de brief aan uw Kamer d.d. 20 november 2009³ onder het kopje "Verschillen zullen er blijven". Samengevat komt het er op neer dat lokale omstandigheden een gerechtvaardigde aanleiding kunnen vormen voor verschillen en dat gemeenten autonoom zijn in het bepalen van de hoogte van de leges en het percentage van kostendekking, mits niet meer dan 100%. Het genoemde bouwlegesmodel van de VNG is wel bedoeld om te komen tot transparante, maar niet tot uniforme tarieven. Het uiteenlopen van tarieven is dus niet in strijd met dit model.

Vraag 3

Hoeveel gemeenten vragen hogere tarieven voor bouwleges dan in 2006 met de VNG is overeengekomen? Met welk percentage worden deze tarieven overschreden en vindt u dit acceptabel?

¹ De Telegraaf, 16 augustus 2010

<http://www.telegraaf.nl/binnenland/article7405613.ece>

² Vereniging Eigen Huis, 16 augustus 2010

<http://www.eigenhuis.nl/VerenigingEigenHuis/Actueel/ Dossiers/Bouwleges2008/>

³ (Kamerstukken (II), 2009/10, 31 953, nr. 27)

Antwoord:

Dit is niet bekend aangezien er zijn geen afspraken met gemeenten zijn gemaakt over de hoogte van tarieven. Wel zijn afspraken gemaakt over de transparantie van de legesberekening.

Ter uitvoering van de motie-Wiegman⁴ is in overleg met IPO en VNG een "Leidraad legestarieven omgevingsvergunning" opgesteld, die bij brief van 15 april 2010⁵ aan uw Kamer is aangeboden. Met IPO en VNG is afgesproken dat zij zullen bevorderen dat de leidraad wordt toegepast. De motie Heijnen⁶ verzocht de regering om de uitvoering van de afspraken met VNG en IPO niet alleen te toetsen op transparantie maar ook op het in acht nemen van een redelijke bandbreedte van de leges. In een Algemeen Overleg d.d. 22 april is toegezegd dat in 2012 geëvalueerd zal worden of deze afspraken tot het gewenste resultaat hebben geleid.

Vraag 4

Bent u van mening dat er een maximumtarief moet komen voor bouwvergunningen en dat er moet worden toegezien op handhaving van dit maximum? Zo ja, op welk termijn verwacht u hieromtrent met een voorstel te komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Een maximumtarief voor legesheffing bestaat al in zoverre dat deze in totaliteit ten hoogste kostendekkend mogen zijn. Voor het overige wil ik de evaluatie van de gemaakte afspraken ter uitvoering van de motie-Wiegman (zie vraag 3) afwachten. Mocht als uitkomst van die evaluatie blijken dat transparantie van legestarieven onvoldoende is bereikt, dan zal ik, zoals eerder aangekondigd, een wettelijke regeling voorbereiden die verplicht tot transparantie bij de gemeenten in de opbouw van de legestarieven.

2010Z11708

Vragen van lid De Boer (VVD) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de hoogte van gemeentelijke bouwleges (ingezonden 18 augustus 2010).

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Karabulut en Van Raak (beiden SP), ingezonden 17 augustus 2010 (vraagnummer 2010Z11631)

Vraag 1

Kent u het artikel "Maximumtarief bouwleges nog ver weg" en het onderzoek naar de hoogte van de bouwleges van de Vereniging Eigen Huis?⁷

Antwoord:

Ja.

Vraag 2

⁴ (Kamerstukken (II), 2007/08, 30 844, nr. 33)

⁵ (Kamerstukken (II), 2009/10, 31 953, nr. 31)

⁶ (Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 123 B, nr. 9)

⁷ Financieele Dagblad, 17 augustus 2010

Deelt u de mening dat de verschillen in bouwleges tussen gemeenten groot zijn, en dat leges waren bedoeld om de kosten die gemeenten maken te dekken en niet om bijvoorbeeld de gemeentebegroting sluitend te maken?

Antwoord:

Ja. Echter, het feit dat er aanzienlijke verschillen zijn in bouwleges tussen gemeenten betekent nog niet dat gemeenten de opbrengsten gebruiken voor iets anders dan dekking van kosten van de vergunningverlening. Zie ook het antwoord op vraag 2 van de leden Karabulut en Van Raak.

Vraag 3

Bent u bereid te onderzoeken waarom de verschillen in leges zo groot zijn en hierop actie te ondernemen door bijvoorbeeld het instellen van toezicht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

In grote lijnen is bekend waarom de verschillen er zijn: gemeenten maken verschillende keuzes als het gaat om bijvoorbeeld het al dan niet toepassen van kruissubsidiëring (op grotere bouwwerken hogere leges vragen en daarmee de leges op kleinere bouwwerken 'subsidiëren') en om mate van kostendekkendheid. Zie de brief aan uw kamer d.d. 20 november 2009 (Kamerstukken (II), 2009/10, 31 953, nr. 27). Het toezicht op de leges is aan de gemeenteraad, zie ook het antwoord op vraag 4.

Vraag 4

Deelt u de mening dat gemeenteraden hier veel strenger op toe zouden moeten zien? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Gemeenteraden hebben de mogelijkheid om hier streng op toe te zien. Zij stellen bovendien de tarieven vast. Het is aan hen om van hun bevoegdheden gebruik te maken. Beslissingen met betrekking tot de hoogte van de tarieven, mits binnen de door de wet aangegeven grens (zie antwoord op vraag 2 van de leden Karabulut en Van Raak) behoren tot de autonomie van de gemeenten.